

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/59/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120244976
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:6120244976.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: K. L., O.. X.X.XXXX, V. X. M., G. X/X, o zaplatenie 3.259,51 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 30. septembra 2021 sp. zn. 38Csp/308/2020

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 30. septembra 2021 č.k. 38Csp/308/2020-145.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) rozsudkom zo dňa 30. septembra 2021 č.k. 38Csp/308/2020-145 žalobu zamietol (výrok I) a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 3.259,51 € s prísl. s odôvodnením, že dňa 28.12.2016 došlo k uzavretiu Zmluvy č. XXXXXXXXXXXX medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovanou, na základe ktorej poskytla žalovanej peňažné prostriedky. Zmluva podľa žalobcu obsahuje všetky znaky a náležitosti podľa ust. § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila povinnosti zmluvy. Aktívnu legitimáciu odvodzoval od zmluvy o postúpení uzatvorenej s pôvodným veriteľom. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia pohľadávky predstavovala sumu vo výške 3.259,51 €, ktorá pozostáva z istiny vo výške 2.239,54 €, riadneho úroku 896,64 €, úroku z omeškania 84,73 € a poplatkov vo výške 38,60 €.

3. Právne vec posúdil podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní európskej únie, prílohy k Občianskemu zákonníku, čl. 6 bod 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS, spolu s § 2 ods. 3, § 39, § 52 ods. 1,2,3,4, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1,2, § 524 ods. 1, § 525 ods. 1,2 a § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 2 ods. 1, § 89 ods. 1, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 4 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a podľa spolu s § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

4. Súd v prvom rade skúmal aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu, pričom za zásadnú otázku považoval, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky, keďže žalobca svoju aktívnu

legitímáciu odvodzoval od Zmluvy o postúpení pohľadávky z pôvodného veriteľa (ktorým uzatvoril so žalovanou zmluvu o splátkovom úvere). Vychádzal z úvahy, že žalobcu zaťažuje povinnosť preukázať, že je v spore aktívne vecným legitimovaným subjektom, ktorý platne nadobudol pohľadávku od pôvodného veriteľa žalovanej. Poukázal na tzv. povinnosť tvrdenia zakotvenú v § 150 CSP a konštatoval, že k žalobe je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení uvedených v žalobe, vrátane pripojenia dôkazov preukazujúcich platné postúpenie pohľadávky. Mal za to, že súd nemôže vyzývať s poukazom na zásadu kontradiktórnosti konania a rovnosti strán stranu na preukázanie jej tvrdení a pri svojom rozhodovaní vychádza z predložených dôkazov ku dňu rozhodovania v merite veci. Zdôraznil, že strany sporu majú hlavnú zodpovednosť za zistenie skutkového stavu a preukázanie svojich tvrdení, pričom v danom prípade dospel k záveru, že žalobca v spore nepreukázal splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok, z ktorého dôvodu žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu.

5. Vychádzal z úvahy, že pre platné postúpenie bankovej pohľadávky musia byť splnené predpoklady stanovené v § 92 ods. 8 zákona o bankách a konštatoval, že z obsahu spisu je zrejmé, že predmetný splátkový úver vo výške 2.500 € poskytla žalovanej Slovenská sporiteľňa, a.s. na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 28.12.2016. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať dňom 15.1.2021. Pohľadávku z tohto úveru Slovenská sporiteľňa a.s. postúpila na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2019.

6. Žalobca v spore predložil výzvu zo dňa 26.3.2019, ktorou právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že ku dňu 26.3.2019 je v omeškaní so sumou 3.089,08 €. Žalobca nepreukázal súdu doručenie tejto výzvy žalovanej. Dôkazné bremeno o splnení notifikačnej povinnosti (ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) pôvodným veriteľom spočívalo na žalobcovi.

7. Dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky, a preto je zmluva o postúpení pohľadávky, ktorou mal pohľadávku proti žalovanej nadobudnúť pre rozpor so zákonom neplatná. Žalobca nepreukázal zaslanie a doručenie výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom za splnenie tejto podmienky nemožno považovať list označený žalobcom ako výzva zo dňa 26.3.2019, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal, že túto výzvu žalovanej aj skutočne zasielal. Taktiež z obsahu tejto výzvy zo dňa 26.3.2019 a ani z iných výziev zasielaných žalobcom žalovanej nevyplýva, že by malo ísť o výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. V písomnostiach sa neodkazuje na postup podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Spotrebiteľ vo výzve musí byť upozornený nielen na omeškanie, ale aj na jeho následok, na vôľu banky postúpiť pohľadávku a na možnosť zvrátiť postúpenie. Žalobca v konaní nepreukázal, že by jeho právny predchodca pred postúpením pohľadávky takú výzvu žalovanej zaslal.

8. Pri rozhodovaní o trovách aplikoval ust. § 262 ods. 1, § 263 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, priznal žalovanej ako úspešnej strane náhradu trov konania v celom rozsahu a konštatoval, že žalovanej by patrila náhrada trov konania v celom rozsahu, avšak náhradu trov konania jej nepriznal, pretože jej preukázateľne v spore žiadne trovy nevznikli.

9. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 388 CSP zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. aby v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Odvolateľ citoval ust. § 92 ods. 8 ZoB a vyjadril názor, že podľa neho v konaní bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky stanovené v tomto ustanovení. Žalovaný bol ku dňu postúpenia pohľadávky v nepretržitom omeškaní po dobu 641 dní a zároveň podľa žalobcu bolo preukázané, že bol postupcom opakovane vyzývaný na úhradu svojho peňažného záväzku, a to výzvou zo dňa 1.2.2019, 6.3.2019 a 26.3.2019. Existenciu uvedených výziev žalobca v konaní preukázal a ich zasielanie žalovanému zároveň tvrdil, pričom existenciu a doručenie týchto a ďalších výziev zasielaných žalovanému, žalovaný nijakým spôsobom počas celého súdneho konania nerozporoval, a preto je žalobca toho názoru, že sa jedná o nesporné skutkové tvrdenia (že predmetné výzvy existovali a zároveň, že sa dostali aj do dispozičnej sféry žalovaného). V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9CoCsp/81/2020, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoCsp/40/2020, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6CoCsp/28/2020, Krajského súdu v

Trnave sp. zn. 24Co/124/2018, Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3Co/84/2019, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/295/2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/152/2018. Citoval ust. § 150 ods. 1 a § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), podľa ktorých je potrebné považovať jeho tvrdenie o zasielaní, resp. doručení výziev žalovanému za nesporné skutkové tvrdenia, keďže neboli protistranou v celom konaní popreté ani spochybnené, keďže žalovaný bol v konaní pasívny. Vzhľadom na uvedené žalobca namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky, napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením, čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB. Tu opäť poukázal na niektoré rozhodnutia súdov, a to Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/45/2020, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/88/2020, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9CoCsp/43/2020 a ďalšie. Žalobca sa ďalej nestotožnil ani s názorom súdu, podľa ktorého by výzva banky (pred postúpením pohľadávky) mala obsahovať určité požadované náležitosti, ako to uviedol súd prvej inštancie v bode 48 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Žalobcovi nie je zrejmé, z akého dôvodu súd výzvy zo dňa 1.2.2019, 6.3.2019 a 26.3.2019 (ktorým bol žalovaný vyzývaný na úhradu dlžnej sumy) nepredstavovali výzvy pred postúpením pohľadávky v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB. Uvedené ustanovenie pojednávania len o písomnej výzve banky bez akýchkoľvek osobitných náležitostí a ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením zároveň upraviť i ďalšie nevyhnutné náležitosti výzvy, bol by to v ust. § 92 ods. 8 ZoB výslovne a jednoznačne uviedol. V tejto súvislosti poukázal na stanovisku Ústavného súdu vyjadrené v náleze sp. zn. II. ÚS 796/2016, v zmysle ktorého právomoc všeobecných súdov vykladať zákony nemožno chápať tak, že by boli oprávnené vykladané ustanovenia zákona fakticky „novelizovať“. Žalobca preto považuje záver súdu o tom, že existencia uvedených výziev nestačí za neprijateľný.

11. Odvolateľ považuje procesný postup súdu za nesprávny a jeho rozhodnutie za prekvapivé. Citoval ust. § 171 ods. 1 a § 181 ods. 2 CSP, pričom poukázal na to, že konajúci súd v danom prípade rozhodol s nariadením pojednávania. Opakovane uviedol, že žalovaný nespochyboval a nerozporoval tvrdenia o zasielaní, resp. doručovaní výziev, a preto je podľa žalovaného potrebné považovať za nesporné. Zároveň však namietal, že súd neprezentoval pred stranami sporu skutkové tvrdenia ohľadom zasielania, či doručovania výzvy žalovanému zo strany postupcu ako sporné a na túto skutočnosť nepoukázal ani v rámci jeho predbežného právneho posúdenia, ktoré pred žalobcom vyjadril na pojednávaní dňa 30.9.2021. Na tomto pojednávaní vyslovil, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitimitáciu v konaní, avšak neuviedol, že tieto skutočnosti považuje za sporné a ani po tom, ako sa žalobca dožadoval bližšieho vysvetlenia, resp. zdôvodnenia, pre ktoré dôvody súd dospel k záveru o nedostatku aktívnej legitimitácie. V tejto súvislosti poukázal aj na nesprávnosť odôvodnenia rozhodnutia, kde v bode 6. je uvedené, že žalobca sa pojednávania nezúčastnil, čo však nekorešponduje so skutočným stavom. Predbežné posúdenie súdu bolo podľa žalobcu na pojednávaní neúplné a nepreskúmateľné. Namietal postup súdu, ktorý vôbec pred nariadeným pojednávaním nevyzval žalobcu na doloženie listín, ani na pojednávaní adekvátne a pre žalobcu zrozumiteľne a celistvo neuviedol predbežné právne posúdenie veci. Súd zároveň odmietol vykonať dôkazy, ktoré boli v listinnej podobe založené v spise, a to i napriek skutočnosti, že žalobca uvedené práve pre nedostatočné informácie súdu žiadal, pričom chcel byť v konaní aktívny a prípadne aj doplniť dokazovanie. Žalobca preto má za to, že mu súd znemožnil vo veci využiť všetky dostupné prostriedky procesného útoku, keďže nemohol predpokladať, že súd považuje za spornú práve skutkovú otázku doručovania písomností žalovanému. Súd takýmto konaním prakticky odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

12. Žalobca k odvolaniu pripojil dôkazy - osvedčujúce doručovanie výziev (5x vrátená zásielka), ktoré nepovažuje za novoty v odvolacom konaní, nakoľko s ohľadom na nespornosť skutkovej otázky doručovania týchto výziev nebol daný dôvod na ich dokladanie, až z rozhodnutia súdu sa dozvedel, že práve otázka doručenia výzvy pred postúpením pohľadávky na žalobcu je zo strany súdu považovaná za nepreukázanú skutočnosť. Žalobca mal za to, že súd svojim konaním porušil princíp právnej istoty a porušil právo na spravodlivý proces, keď si nespĺnil svoju povinnosť postupovať v zmysle ust. § 181 ods. 2 CSP, v dôsledku čoho vydal pre strany nepredvídateľné a prekvapivé rozhodnutie. Podľa názoru žalobcu súd vystupoval v pomyselnej roli advokáta spotrebiteľa, ktorý namiesto žalovaného rozporoval skutkové tvrdenia žalobcu.

13. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

15. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 22.11.2022 o 9.15 v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 15.11.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

17. Žalobca namietal odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t.j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

19. Odvolací súd nezistil taký nesprávny procesný postup prvoinštančného súdu, ktorý by znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces

20. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, rozsudok náležite odôvodnil a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Správne a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolacie námietky žalobcu nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery, než boli prijaté súdom prvej inštancie.

22. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, ktorý vyplýva z tej skutočnosti, že zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2019 je neplatná v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom, konkrétne pre nedodržanie podmienok pre postúpenie pohľadávky banky tretej osobe v zmysle § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, ako to uviedol súd v odôvodnení napadnutého rozsudku.

23. Súd svoje úvahy, ako dospel k svojim záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP) a na zdôraznenie správnosti napadnutého odvolací súd uvádza nasledovné:

24. Predmetom konania je zaplatenie sumy 3.259,51 € s príslušenstvom titulom zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa a.s. a žalovanou, pričom žalobca svoju aktívnu legitímáciu odvodzoval od zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.6.2019.

25. Podstatou odvolacích námietok bolo posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v nadväznosti na posúdenie splnenia podmienok na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky.

26. Nie je sporným, že žalobca je nebankovým subjektom. Správne preto súd skúmal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách, t.j.

správne skúmal platnosť zmluvy o postúpení žalobou uplatnenej pohľadávky z hľadiska tohto zákonného ustanovenia.

27. K odvolacím námietkam žalobcu, že súd nemal skúmať splnenie podmienok na postúpenie pohľadávky, nakoľko žalovaný existenciu výziev nespochybňoval, odvolací súd poukazuje na to, že uvedená otázka už bola rozhodnutá aktuálnou judikatúrou (ustálená súdnou praxou najvyšších súdnych autorít), a to konkrétne v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021 sp. zn. 4Cdo/162/2020 publikované v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. 6/2022, ktorého právna veta znie: „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitimitáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.

28. Najvyšší súd vychádzal z úvahy, že jednou zo základných procesných povinností strán sporu, je povinnosť tvrdiť. Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia (onus dicendi). Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom (onus probandi) je predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti „relevantne“ tvrdiť (uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce) má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu, ktorá sa prejaví v meritórnom rozhodnutí veci. Dovolateľka v spore nepreukázala aktívnu vecnú legitimitáciu z dôvodu nepreukázania splnenia podmienok pred postúpením pohľadávky bankou podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách na nebankový subjekt, bez splnenia ktorých je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené a následne postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí súd prihliadnuť aj bez námietky (z úradnej povinnosti) (R 60/2018). Zároveň aj vecnú legitimitáciu súd skúma z úradnej povinnosti, ktorej nedostatok má za následok zamietnutie žaloby bez vecného prejednanja.

29. V sporoch s ochranou slabšej strany súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz (§ 295 CSP). Zároveň je potrebné v individuálnych spotrebiteľských sporoch dôsledne aplikovať aj ustanovenie § 132 ods. 3 CSP, lebo nemôže byť na ťarchu spotrebiteľa, ak žalobca v žalobe iba označí, ale nepripojí všetky dôkazy na podporu svojich tvrdení. V dôsledku informačného deficitu, ktorý je pre spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch obvyklý, musí dôkaznú povinnosť za spotrebiteľa suplovať súd, a to aj v prípade, ak spotrebiteľ nepredložil alebo nemôže predložiť dôkazy vlastnou vinou. Z judikatúry Súdného dvora Európskej únie (C-40/08, C-618/10, C-243/08) vyplýva, že v spotrebiteľských sporoch je revitalizovaná nielen dôkazná povinnosť spotrebiteľa, ale aj jeho povinnosť tvrdenia. Toto pravidlo neplatí jedine vtedy, ak spotrebiteľ s takýmto postupom nesúhlasí, teda prejaví vôľu byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou naďalej viazaný (Števček, M, Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, 1030-1031 s.).

30. Zásada koncentrácie konania sa uplatňuje výlučne v sporovom konaní. Jej použitie v sporoch s ochranou slabšej strany je limitované. Zo základného princípu zakotveného v článku 6 Základných princíпов CSP vyplýva, že ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu, je prípustné modifikovať všeobecné pravidlo, že strany sporu majú možnosť uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany v rovnakej miere. Slabšia strana (vo význame ustanovení § 290 až 323 CSP) je zvýhodnená pri realizácii tohto procesného práva. Procesné úkony slabšej strany nepodliehajú sudcovskej koncentrácii konania, zákonná koncentrácia v materiálnom význame de facto existuje aj v konaniach s ochranou slabšej strany (Števček, M, Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, 579 s., 584 s.).

31. Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok aplikáciou ustanovenia § 151 ods. 1 a 2 CSP povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019).

32. V prípade nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, o aký ide aj v prejednávanej veci, bol preto súd povinný ex offa skúmať, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. a či je žalobca aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

33. Podľa § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom do 31.12.2018, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu 87ad). Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

34. Uvedené zákonné ustanovenie stanovuje predpoklady postúpenia bankovej pohľadávky inému subjektu, a to aj nebankovému subjektu bez súhlasu klienta, pričom musí ísť o postúpenie písomnou zmluvou, postúpená môže byť iba tá časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu a ktorá je splatná a podmienkou postúpenia je aj omeškanie dlžníka nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo len časti peňažného záväzku voči banke, a to napriek písomnej výzve banky. Dané predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

35. Súdna prax je vzácne jednotná v závere, že v prípade nesplnenia týchto osobitným zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, keďže zmluva o postúpení pohľadávok je v rozpore so zákonom o bankách v prípade nesplnenia stanovených podmienok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.04.2018 sp.zn. 1 Cdo 147/2017, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.03.2018 sp.zn. 7 Cdo 26/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.11.2019 sp. zn. 1Obdo/92/2018 etc).

36. Splnenie podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. o bankách je teda potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu, a iba v prípade splnenia týchto zákonných podmienok je daná aktívna legitímácia postupníka na vymáhanie bankovej pohľadávky.

37. Rozborom ustanovenia ust. § 92 ods. 8 (do 31.12.2008 ods. 7) zák. 483/2001 Z.z. treba dospieť k záveru, že jednoznačne definuje podmienky, za akých (ne)možno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta cit. ust. definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 OZ), z ktorých prvou je písomná výzva banky, uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanéj úverovej pohľadávky, klientovi, aby pohľadávku splnil, a druhou je nepretržite viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku, zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka nebude môcť uplatniť právo postúpiť pohľadávku, a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva, splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku trval viac než jeden rok. Tretia veta cit. ust. vymedzuje povinnosť odovzdania postupníkom postupcovi dokumentácie o záväzkovom vzťahu, na základe ktorého vznikla postúpená pohľadávka a úpravu týkajúcu sa samotného bankového tajomstva a jeho prelomenia.

38. V danom prípade žalobca ako postupník v konaní aj podľa názoru odvolacieho súdu z tohto pohľadu neunesol svoje dôkazné bremeno na preukázanie svojej aktívnej legitímácie, teda vlastníctva pohľadávky, z ktorej odvodzuje svoj nárok.

39. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie zastáva názor, že v prejednávanej veci nebolo preukázané doručenie písomnej výzvy na úhradu splatného záväzku najmenej 90 dní pred dňom postúpenia pohľadávky. Žalobca v konaní doložil výzvu zo dňa 26.3.2019 (obsahujúcu aj upozornenie na možnosť postúpenia pohľadávky), avšak nepreukázal jej doručenie.

40. Zároveň z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka ako účastník zmluvy o úvere má obmedzené možnosti postúpenia svojej pohľadávky voči svojmu klientovi zo zmluvy o úvere a to v tom, že môže postúpiť bez súhlasu klienta iba splatnú pohľadávku, resp. jej splatnú časť. Postúpením nesplatenj pohľadávky inému subjektu ako je banka by totiž došlo k neprípustnému vstupu iného subjektu do aktívneho právneho vzťahu, ktorého účastníkom v zmysle zákonnej úpravy zákona o bankách môže byť iba banka. Z uvedeného zároveň vyplýva, že mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru nemôže úspešne uplatniť iný subjekt ako banka (na základe zmluvy o postúpení pohľadávky), keďže tomu bráni vyššie uvedená prekážka v možnosti postúpiť nesplatenú pohľadávku.

41. Odvolací súd preto zdôrazňuje, že predpokladom postúpenia pohľadávky je existencia splatnej pohľadávky, keďže postúpená môže byť iba tá časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu a ktorá je splatná, a teda musia byť splnené predpoklady na predčasné zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ. Splnenie predpokladov na predčasné zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ je teda prvým krokom, ktorý predchádza samotnému zosplateniu pohľadávky.

42. Žalobca v konaní doložil výzvu zo dňa 1.2.2019 (obsahujúcu aj upozornenie na možnosť zosplatenia pohľadávky), avšak nepreukázal jej doručenie.

43. Súd prvej inštancie s poukazom na uvedené postupoval správne pokiaľ ex offo skúmal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, kde posudzoval splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách pred postúpením pohľadávky. Zároveň správne skúmal či došlo k postúpeniu už splatného dlhu (t.j. posudzoval či došlo platne k zosplateniu celého dlhu). Správne vychádzal z úvahy, že dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok zaťažovalo žalobcu a v tomto konkrétnom prípade dospel k správnejmu záveru, že žalobca dôkazné bremeno neuniesol.

44. Nebolo možné akceptovať ani námietky odvolateľa vzťahujúce sa na procesný postup, pokiaľ vyčítal súdu nedostatočné splnenie povinnosti v zmysle § 181 ods. 2 CSP, t.j. povinnosti vyjadriť predbežné posúdenie. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že súd prvej inštancie si túto povinnosť splnil (vyplýva to aj zo samotného odvolania), keď súd prvej inštancie jasne konštatoval, že nepovažuje za preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu.

45. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca je povinný už v žalobe uviesť všetky rozhodujúce skutkové tvrdenia a vo vzťahu k týmto skutkovým tvrdeniam nesie dôkazné bremeno, t.j. je povinný predložiť alebo označiť dôkazy na ich preukázanie, a to vrátane vecnej legitímácie strán sporu.

46. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy, aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6.2010 sp.zn. 2 Cdo 205/2009).

47. Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti v sporovom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť účastníkov vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má tá sporová strana, ktorej svedčí stav z hmotného práva, teda ktorá je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje.

48. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna sporová strana (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide a sporová strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti, je pasívne vecne legitimovaná (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2011 č.k. III. ÚS 517/2011-9).

49. Keďže otázka vecnej legitímácie je otázkou vyplývajúcou z hmotného práva, povinnosťou súdu nie je poučovať žalobcu o tom, že na strane žalovaných neoznačil subjekt, ktorý sú nositeľom hmotnoprávných povinností, alebo neoznačil resp. nepreukázal všetky skutkové tvrdenia, relevantné pre preukázanie aktívnej legitímácie. Takýto nedostatok bez ďalšieho vedie k neúspechu žalobcu v spore a k zamietnutiu žaloby.

50. Otázkou vecnej legitímácie súd skúma ex offio v každom štádiu konania a nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie bez ďalšieho vždy vedie k zamietnutiu žaloby.

51. Žalobca si preto musel byť vedomý potreby preukázať svoju aktívnu legitímáciu, a to vrátane splnenia podmienok pred postúpením pohľadávky, pokiaľ svoju aktívnu legitímáciu odvodzoval od zmluvy o postúpení pohľadávky z bankového subjektu. Súd prvej inštancie v žiadnom prípade nemal povinnosť poučovať žalobcu o tom, akým spôsobom má aktívnu legitímáciu preukazovať.

52. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dostatočným spôsobom uviedol, ktoré skutočnosti považuje za sporné a ktoré nie a správne vec predbežne právne posúdil, keď na pojednávaní jasne uviedol, že žalobcu nepovažuje za aktívne vecne legitimovaného v spore.

53. Pokiaľ žalobca predložil v odvolacom konaní nové dôkazy, odvolací súd s poukazom na ust. § 366 CSP konštatuje, že tento dôkaz nespĺňa podmienku novôt v odvolacom konaní, pretože sa netýka procesných podmienok, netýka sa vylúčenia sudcov alebo nesprávneho obsadenia súdu, nemá byť ním preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nejde o prípad, že by ich odvolateľ (žalobca) bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

54. Žalobca vzhľadom na vyššie uvedené nepreukázal, že nemohol bez svojej viny predložiť dôkazy, ktoré pripojil k odvolaniu, už v konaní pred súdom prvej inštancie do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania.

55. V dôsledku nesplnenia podmienok novôt v odvolacom konaní odvolací súd nemohol prihliadnuť na nové dôkazy pripojené k odvolaniu a iba pre úplnosť dodáva, že ani tieto listiny neosvedčujú doručenie výziev žalovanému, resp. doručenie do jeho dispozičnej sféry.

56. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny v celom rozsahu, t.j. vrátane výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

57. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania, takéto právo vzniklo úspešnej žalovanej, ktorej však preukázateľne v odvolacom konaní žiadne trov nevznikli, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

58. Krajský súd v Košiciach rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).